

Narodna biblioteka
Dositej Obradović
Novi Pazar

Plan i program rada za 2016. godinu

Novi Pazar
Novembar, 2015.

Uvodni dio

Narodna biblioteka „Dositej Obradović“ iz Novog Pazara je tokom 2015. godine postala jedna od centralnih ustanova kulture u regionu. Svojim aktivnostima je pokazala da Biblioteka može da bude ustanova kulture koja se osim izdavanja knjiga, što joj je i primarna delatnost, bavi i svim delatnostima koje podstiču razvoj kulture jednog kraja i šire.

Na lokalnom nivou Biblioteka je uspostavila saradnju sa svim pojedincima, ustanovama kulture i značajnim faktorima u oblastima kulture. Pored lokalnog nivoa Biblioteka je uspostavila značajnu saradnju sa Ministarstvom kulture i Delegacijom evropske unije u Beogradu, kao i sa mnogim institucijama kulture u Republici Srbiji uključujući i uspostavljanje saradnje sa ustanovama kulture koje se bave srodnim delatnostima na bazi razmene iskustava.

U 2016. godini Biblioteka planira da nastavi sa aktivnostima koje su započete u 2015. godini i da tokom 2016. pokuša realizovati aktivnosti koje su bile karakteristične za rad Biblioteke tokom 2015. godine.

Na jednoj strani je bitno da Biblioteka obezbedi adekvatnu nabavku novih naslova kojima će pratiti svetske i domaće književne trendove i na taj način održati kontinuitet u bibliotekarskoj djelatnosti koja je Zakonom definisana.

Na drugoj strani treba predvidjeti sva ona savremena dešavanja koja su karakteristična za rad biblioteka u okruženju.

Biblioteka mora pratiti razvoj Novog Pazara kao univerzitetskog centra i sa prostornog aspekta i sa aspekta usavršavanja sopstvenog kadra u 2016. godini.

Potrebno je u 2016. godini raditi na proširivanju prostornih mogućnosti biblioteke koji moraju biti po mjeri broju stanovnika i korisnika biblioteke.

Biblioteka mora u narednom periodu sarađivati sa svim institucijama kulture koje djeluju na ovim prostorima.

Veoma je važno uspostaviti i saradnju sa sličnim institucijama u inostranstvu radi unapređivanja kvaliteta rada i u okviru prekogranične saradnje pokušati uspostaviti saradnju sa sličnim institucijama kulture radi razmjene iskustava i tehničkih znanja.

Razvoj tehnike i procesa automatizacije rada diktira da se Biblioteka mora prilagođavati savremenim tehničkim inovacijama posebno u domenu digitalizacije i čuvanja naučne i književne građe.

Pored svojih redovnih aktivnosti Biblioteka mora posvetiti posebnu pažnju kulturnim aktivnostima, promocijama knjiga, časopisa, organizovanju stručnih seminara, okruglih stolova, književnih večeri, takmičenja recitatora, literarnih i likovnih konkursa čime će Biblioteka zauzeti

mjesto koje joj sa pravom pripada u organizaciji kulturnih aktivnosti grada Novog Pazara ali i cijelog regiona.

Adaptacija postojećeg prostora

Postojeći prostor od 730 m² je maksimalno iskorišten ali ne odgovara trenutnim potrebama Biblioteke, posebno onih u sferi kulturnih aktivnosti koje Biblioteka planira da sprovede u 2016. godini. Zbog toga bi bilo dobro iskoristiti prostor ispred Biblioteke koji je popločan krajem 2015. godine i tokom proleća, leta i jeseni koristiti postojeći prostor uz manje adaptacije i prilagođavanja za održavanje književnih susreta pisaca, promocije knjiga, održavanje tribina, okruglih stolova i predavanja. Za te potrebe je u okviru rekonstrukcije gradskog parka izvršeno popločavanje platoa ispred Biblioteke a u 2016. godini ovaj prostor treba privesti adekvatnoj nameni.

Posebno je značajno ovaj prostor posebno adaptirati adekvatnom ogradom koja će služiti kao galerija na otvorenom gde će mladi autori moći da izlažu svoje likovne radove tokom cijele godine.

Ovaj prostor će se tokom dana koristiti i kao Letnja čitaonica gdje će studenti i učenici moći u letnjem periodu da koriste istovetne usluge koje imaju i na naučnom odjeljenju Biblioteke. U večernjim satima ovaj plato ispred Biblioteke će se koristiti i za održavanje manjih koncerata ozbiljne muzike i slično.

Tokom 2016. godine takođe treba planirati adaptaciju Dečjeg odjeljenja gdje će se oformiti poseban dio kompjuterskog kutka koji će se koristiti za potrebe radionica koje sprovodi ovo odjeljenje.

Oprema

Zahvaljujući donacijama, Ministarstva kulture Republike Srbije, i sredstvima koja obezbeđuje lokalna samouprava, Biblioteka trenutno posjeduje kvalitetnu opremu koja u velikoj mjeri zadovoljava potrebe. Potrebno je osavremeniti kompjutersku opremu vezanu za rad Zavičajnog odeljenja u sferi digitalizacije i nabavke fotografske opreme radi realizacije aktivnosti koje sprovodi ovo odjeljenje. Za potrebe kulturnih aktivnosti koje sprovodi Biblioteka potrebno je nabaviti dodatnu opremu u vidu mikrofona i adekvatnog osvetljenja koje će se koristiti na platou ispred Biblioteke u večernjim časovima. U skladu sa mogućnostima za rad Zavičajnog odeljenja bi bilo potrebno nabaviti i digitalnu video kameru koja bi mogla beležiti sve događaje u Biblioteci a ujedno na taj način čuvati ono što je kulturno nasleđe ovog kraja.

Knjižni fond i nabavka knjiga

Po sadašnjoj evidenciji i poslednjoj reviziji knjižnog fonda Biblioteka u svojim fondovima ima oko 63.000 jedinica ne računajući periodična izdanja i izlučivanje knjiga koje neminovno prati bibliotečku djelatnost.

S obzirom da je izvršena revizija fonda u 2015. godini i po prvi put utvrđen tačan broj knjižnih jedinica koje posjeduje Biblioteka potrebno je u 2016. godini na vrijeme početi sa nabavkom knjiga i to u adekvatnom broju kako bi se ispoštovali standardi propisani za rad biblioteka.

Prema važećim bibliotečkim standardima ustanova našeg ranga u obavezi je da godišnje prinovi oko 8.000 knjižnih jedinica. Biblioteka svoj knjižni fond gradi i održava kupovinom i poklonima koji dolaze od institucija i pojedinaca. Značajan broj knjiga stiže od *Ministarstva kulture Republike Srbije* putem akcije otkupa. Tako je u 2015. godini iz otkupa *Ministarstva kulture Republike Srbije* nabavljeno 2697 knjiga pa se i u 2016. godini očekuje približan broj knjiga. Tokom naredne 2016. godine bi trebalo nabaviti u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti oko 6000 knjižnih jedinica kako bi se u narednih pet godina izvršila adekvatna popuna sa brojem knjiga koje Biblioteci nedostaju.

Lektirni fondovi su tokom 2015. bolje popunjeni ali su i dalje opterećeni zbog slabijeg popunjavanja školskih biblioteka ovim naslovima. U skladu sa uvođenjem dvojezične nastave Biblioteka mora raditi na obnovi fonda lektirnih izdanja na srpskom jeziku i nabavljanja izdanja na bosanskom jeziku.

Saradnja sa pojedincima i institucijama kulture u zemlji i inostranstvu

Na republičkom nivou, gradska biblioteka u Novom Pazaru ima odličnu saradnju sa institucijama kulture, prvenstveno sa Narodnom bibliotekom Srbije, bibliotekom iz Kraljeva, bibliotekama iz Tutina i Sjenice. U prošloj godini uspostavljena je saradnja i sa institucijama kulture na lokalnom nivou tako da takvu saradnju treba nastaviti i u 2016. godini. U 2016. godini Biblioteka bi trebalo da uspostavi saradnju sa pojedinim bibliotekama u inostranstvu, posebno sa zemljama u okruženju.

U 2016. godini takođe treba nastaviti sa saradnjom sa svim fakultetima u gradu i pokušati doći do svih master i doktorskih radova kako bi se stvorila jedna značajna baza podataka. Naravno da se opet postavlja pitanje prostora i mesta na kojima bi se ovi radovi čuvali.

Nažalost, Biblioteka do sada nije imala uvid u broj odbranjениh i objavljenih master i doktorskih radova, pa se za naredni period planira uspostava saradnje sa univerzitetima u Novom Pazaru u cilju nabavke spomenutih radova.

Treba nastaviti i sa aktivnostima na polju animiranja građana da zavičajnu zaostavštinu koju čuvaju po svojim domovima trajno ili privremeno ustupe Biblioteci na korištenje. Biblioteka posjeduje adekvatnu opremu za skeniranje i skladištenje nabavljenog materijala. Treba tražiti od svih zavičajnih pisaca i članova njihovih porodica da trajno ili privremeno ustupe književno građu koja bi se kasnije koristila u književno istorijske svrhe.

Sredinom 2012. godine Biblioteka je postala članica *Unije balkanskih biblioteka* sa sjedištem u Edirnama (Republika Turska). U rad ove značajne strukovne organizacije uključene su biblioteke iz nekoliko balkanskih zemalja. Iz Srbije, pored gradske biblioteke iz Novog Pazara, uključena je i *Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković“* iz Beograda. Međutim, zbog nedostatka materijalnih sredstava predstavnici Biblioteke do sada nisu učestvovali u aktivnostima ovog udruženja.

Digitalna biblioteka

Projekat digitalizacije započet je digitalizacijom lokalnog lista „Bratstvo“ čije je izdavanje obustavljeno prije dvadeset godina. Pored ovog lista trenutno se u Digitalnoj biblioteci gradske biblioteke nalazi i „izgubljena“ knjiga *Divan Ahmeda Gurbija*, stara preko dvije stotine godina. Osim toga, na digitalizaciju čeka i *Novopazarski zbornik* gradskog muzeja, a treba pokrenuti i dogovorenu digitalizaciju značajnih književnih časopisa *Mak*, *Sent* i *Raška* što će sve biti predmet digitalizacije u 2016. godini.

Kulturno-obrazovna, izdavačka i informativna djelatnost

Pored redovnih bibliotečkih aktivnosti predlažu se i sljedeće:

- **Stručni seminar** za bibliotekare Novog Pazara, okolnih opština i za školske bibliotekare koji bi bio realizovan tokom juna u prostorijama Biblioteke a nosioci ostvarivanja programa bi bili bibliotekari i stručna lica iz Narodne biblioteke Srbije i matične biblioteke iz Kraljeva.

- **Obilazak školskih biblioteka**, uspostavljanje čvršće saradnje između gradske i školskih biblioteka. Rad na usavršavanju kadra i otvaranje novih školskih biblioteka uz poboljšavanje knjižnog fonda u već postojećim školskim bibliotekama. Aktivnost bi bila realizovana tokom cijele godine a u njenoj realizaciji bi učestvovali radnici Biblioteke uz učešće predstavnika lokalne samouprave.

- **Okrugli sto** - (na kojem će biti predstavljeni život i stvaralaštvo zavičajnog pisca.); aktivnost bi bila realizovana tokom cijele godine uz aktivno učešće bibliotekara, pisaca i književnih kritičara iz Novog Pazara.

- **Konkurs likovnih radova** za djecu osnovnih škola; aktivnost se realizuje u 12 mjesecu 2016. godine i učesnici su učenici novopazarskih osnovnih i srednjih škola.

- **Gradsko takmičenje recitatora** - „Zavičaj se čuva pjesmom.“ Koje će biti realizovano u martu mjesecu 2016. godine uz učešće učenika novopazarskih osnovnih škola.

- **Nagradni konkurs** „Predmeti koji se više ne čuvaju“ - (prikupljanje fotografija, crteža, slika sa opisom dijelova i opisom namjene predmeta).

- **Književne večeri** i promocije zavičajnih pisaca je aktivnost koja se realizuje svakih 15 dana tokom cijele godine uz učešće lokalnih pisaca i predstavljane njihovog stvaralaštva.

- **Književni susreti pisaca nacionalnih manjina** je projekat koji je podržan od strane *Ministarstva kulture* i on već u 2016. godini prerasta u tradicionalnu manifestaciju koja okuplja pisce nacionalnih manjina. Susreti se realizuju tokom oktobra meseca.

- Obeležavanje Dana studenata je takođe aktivnost koja bi trebalo da redovno prati rad Biblioteke i sprovodi se 17. novembra.

- **Konkurs za kratku priču** „Priča iz mog zavičaja“ biće realizovan tokom novembra mjeseca i obuhvatiće učenike osnovnih i srednjih škola kao i odrasle sa teritorije Republike Srbije.

- **Intenziviranje kolektivnog upisa** putem kolektivnih akcija učlanjenja po promotivnim cijenama je aktivnost koja će biti sprovedena tokom cijele godine uz pomoć nastavnika i direktora osnovnih i srednjih škola.

- **Besplatan upis** i nagrada za najvjernije i najistaknutije članove Biblioteke.

- **Obilježavanje Svjetskog dana knjige** putem besplatnog upisa biće realizovano u aprilu, 2016. godine. Na taj dan planirana je akcija prikupljanja knjiga koje će biti pokolnjene novootvorenim osnovnim školama.

- *Posjeta sajma knjiga u Beogradu i posjeta sajma knjiga u Sarajevu* i određenih institucija kulture u Bosni i Hercegovini u cilju nabavke literature na bosanskom jeziku i informisanja o istoj. Aktivnosti bi bile realizovane u aprilu i oktobru 2016. godine uz učešće određenog broja radnika Biblioteke.

- U maju mesecu planiramo da obeležimo Dan Evrope koji se obeležava u svim gradovima Evrope i svim većim centrima u Srbiji.

- Tokom šestog meseca u Biblioteci će biti organizovane Ramazanske večeri poezije.

- Tokom cijele godine bi na dečijem odjeljenju Biblioteke bile **organizovane tribine i okrugli stolovi**.

- Tokom cijele 2016. godine bi u organizaciji Biblioteke bile **organizovane radionice sa učenicima osnovnih škola**.

- Tokom oktobra u Biblioteci bi bilo održano **književno veče** koje bi bilo dio Oktobarskih književnih susreta koji se tradicionalno organizuju u Beogradu a u saradnji sa udruženjem književnika Srbije.

U aprilu, 2016. godine, Biblioteka planira da učestvuje u aktivnostima oko obeležavanja Dana grada.

v.d. direktora

Elijas Rebronja